alles gelegen De gemeente moge er bij de verkiezing van diakenen steeds dieper van doordrongen zijn, dat zij in niet mindere mate dan de andere ambtsdragers, mannen moeten zijn vol des Heiligen Geestes, der wijsheid en des geloofs, gelijk ons van de eerste diakenen, onder leiding der apostelen verkozen, is opgeteekend. De barmhartigheid zelve bloeit alleen op als eene plante der liefde Gods, die ons is gegeven door den Heiligen Geest. En alleen eene krachtige opleving kan verwacht, zoo zich aan onzen arbeid naar de beginselen paart een gezamenlijke, eendrachtige smeeking der gansche gemeente, om eene milde toevloeiing des Heiligen Geestes. Dat gebed zal verhooring vinden bij onzen getrouwen Verbondsgod. Want het gaat om het heil van zijn arm en ellendig volk, dat op zijnen naam vertrouwt en de glorie zijner barmhartigheid in Christus Jezus onzen Heere.

De voorzitter dankt den referent met instemming der vergadering voor Z.Eerw.'s arbeid.

(Wordt vervolgd.)

Buitenland.

Rusland. De toestand der Grieksch-Orthodoxe Kerk.

Eenige maanden geleden is van de hand van den opperprocureur van de H. Synode der Russische Staatskerk een verslag uitgekomen over het jaar 1898. Het blijkt uit dit stuk, dat deze Staatsman nog steeds hetzelfde standpunt inneemt, dat hij sedert jaren innam, nl., dat de orthodoxe Staatskerk door de regeering moet gesteund worden, niet enkel door zedelijken invloed, maar ook door hare dwingende macht, om op den duur een zegen voor het Russische volk te kunnen zijn. De Russische Staatskerk is volgens Pobedonoszew „de eenige en ware behoedster en leerares van het verlokkend Christelijk geloof." Leden van andere kerken en belijders van andere religien wil hij wel op den Russischen bodem dulden, ja hen vergunnen om hun godsdienst uit te oefenen, doch als zij voor hunne gevoelens trachten propaganda te maken, dan zal dit hun met alle ten dienste staande middelen, zelfs door verbanning naar Siberië, worden belet. Ten opzichte van Finland beklaagt de opperprocureur zich, dat de plaatselijke toestanden aldaar op het succes van de actie der orthodoxe kerk ongunstig werken. Welke die toestanden zijn?

Vooreerst zijn de door orthodoxen bewoonde dorpen te ver verwijderd van de kerken der gemeente; men sluit daar ook wel gemengde huwelijken, doch in de familien waarin de moeder Luthersch is, geniet de „orthodoxie" niet de haar toekomende achting; de kinderen worden meest in Lutherschen geest opgevoed, zoodat bij hen, in stede van het slaan van een kruis, de handen gevouwen worden, terwijl er niet voor de heiligen beelden, maar „gebogen op de handen" gebeden wordt; er wordt niet op de „orthodoxe", maar op de Lutherse feestdagen gerust, enz.

Voorts beklaagt Pobedonoszew er zich over dat de nieuwere rationalistische secten steeds meer propaganda maken. Het schijnt dus dat het met veel baat, of men de toename dier secten al met kracht en geweld zoekt tegen te gaan.

In een Russisch blad verklaart graaf Kutusow naar aanleiding van deze klacht, dat het noodzakelijk is, dat de Russische staatkerk zich met de oud-geloovigen gaat vereenigen, om het voortwoekerend materialisme te wederstaan, en het Russische volk geestelijk en godsdienstig zedelijk op te voeden.

Welke geestelijke winst zulk eene vereeniging af zou werpen, is ons niet duidelijk. Immers is de kerk van de oud-geloovigen of de Raskol, het in hare belijdenis geheel met de Gricksche staatskerk eens. Alleen zijn de oud-geloovigen van het groote lichaam der Staatskerk afgegaan, omdat zij zich niet konden vereenigen met enkele veranderingen in den ritus, die in de 17de eeuw gemaakt werden. Toch verzekert graaf Kutusow: „De Raskol der oud-geloovigen heeft zijn invloed laten gelden buiten zijn eigen kring; deze werd de voorloopster van alle secten makerij. Er zijn nog geen drie eeuwen vervlogen, en de vruchten van eenen voor de kerk ongewenschten toestand beginnen, gelijk uit het „bericht" te zien is, in de niet tegen te houden ontwikkeling van de onverschilligheid op godsdienstig gebied en van het anti-christelijk materialisme, openbaar te worden.... De nog half in duisternis levende volksmassa's, die van den weg der oude eenvoudige vroomheid zijn afgebracht, zijn onverhoopt, wat het maatschappelijke en het godsdienstige leven betreft, bij het zoeken naar waarheid en licht, een prooi geworden van valsche propheten en leeraars. De maatschappij is in haar ontwikkeling op het papier Russisch orthodox gebleven, maar in der daad is zij anti-Russisch en anti-godsdienstig of volkomen „verlicht Europeesch" geworden. Is in de verzoening met de oud-Russische krachten van de getrouwe zonen, die naar de oude gebruiken God eeren, in de opheffing van den vloek, dien het Russische concilie over hen heeft uitgesproken, in de broederlijke vereeniging met hen, tot bestrijding van het materialisme, niet de weg tot de geestelijk en godsdienstig zedelijke opvoeding van het volk gewezen?"

Wij voor ons kunnen niet begrijpen, welk een zedelijke kracht er van de oud-geloovigen zou uitgaan, die de Russische kerk zoude vernieuwen, wanneer deze in haar boezem opgenomen werden! Maar het oordeel van graaf Kutusow, die een vurig aanhanger der Staatskerk is, over den toestand dier kerk, heeft daarom des te meer waarde.

Wij verwachten echter geen verbetering, zoolang Pobedonoszew het hoofd is van de Oud Russische partij. WINCKEL.

Voor Kinderen.

IN GESPREK.

II.

Terwijl Lisette het boek doorbladerde en nu en dan een uitroep van bewondering liet hooren, vertelde de meester haar van zijn tochten door bosch en veld. Daar had hij de dieren en planten, hun aard en levenswijs gadegeslagen, met al de nauwkeurigheid van een liefhebber, en vooral met den blik van een man, die geleerd heeft, dat de „Schepper is uit zijn schepselen te kennen," en die uitroept: Hoe groot zijn uw werken, Heere. Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt!

„Waarlijk dikwijls moet ik denken", zoo besloot hij met geestdrift zijn woorden, „juist in het kleinste, openbaart zich Gods goedheid en wijsheid het meest. Wel mogen wij ook hier zeggen: Alle dingen bestaan tezamen door Hem.

Opmerkzaam had Lisette naar de woorden van haar man geluisterd. Thans echter stond zij op om den kleinen Nicole, die in slaap gevallen was, naar bed te brengen.

Op hetzelfde oogenblik vernam men voetstappen in den tuin. De handelaar van wien wij zoo even spraken, was, op zijn kloppen geen antwoord krijgend, het huis binnengeloopen en naderde nu de werkplaats. Snel legde meester Bernard zijn penseel neder, en trad met een vroolijke uitdrukking op het gelaat op den aangekomene toe.

„Zijt gij het, vriend Hamelin?" sprak hij, hem verwelkomend. „Wat een eer en vreugd voor mij, u hier te zien."

De bezoeker glimlachte. „Den Heere zij dank," sprak hij, „voor zulk een ontvangst, die mij waarlijk niet overal te beurt valt. Maar ik weet het: Gij hebt reeds meer getoond, te behooren tot hen, die zich hun geloof niet schamen, en geen menschenvrees kennen".

„Hoe verblijd zullen de broederen zijn, over uw komst!" riep de schilder vrolijk uit. „Voorcerst zijt gij mijn gast. Ik weet waartoe gij komt. Maar onze vergadering vindt eerst plaats als het donker is; dat is veiliger. Want de tijden worden al dreigender en ernstiger."

De gast zette zich neer en de schilder ontdeed hem van een bijna ledigen zak, dien de bezoeker aan een riem gedragen had.

„Ik moet een nieuwen voorraad Bijbels aanschaffen," sprak de nieuw aangekomene.

„Een goed teeken," was het antwoord.

Hamelin leidde een even moeilijk als nuttig leven. Hij was een leerling van Calvijn, die eenige jaren geleden, in deze streken een toevlucht had gezocht, en stelde zich in het bijzonder ten doel, de verbreiding van Gods Woord. Wel was dit, sinds de drukkunst algemeen was geworden, niet meer zoo schaarsch, dat men voor een enkelen Bijbel honderden guldens of een stuk gronds betaalde, maar toch was het Woord Gods nog ver van algemeen verbreid. Daarbij kwam, dat de pauselijke kerk evenzeer het overzetten van den Bijbel, in de landtaal veroordeelde, als zij het lezen en verspreiden van den Bijbel met geweld tegenging. Zoowel het een als het ander, kon iemand de zwaarste straffen, ja den dood berokkenen. Herhaaldelijk werden ook geheele stapels, zoogenaamde kettersche Bijbels in het openbaar verbrand, als een voorbeeld van wat hen wachtte, die ze verkochten, kochten of lazen.

Toch had dit al Hamelin niet weêrhouden, om te doen, wat zijn hand te doen vond. Hij had een eigen drukkerij opgericht, en kon zich zoo telkens van Bijbels voorzien. Met deze reisde hij dan het land af om hen te verkoopen, soms ook wel ten geschenke te geven, waar men zulks begeerde.

In 't gesprek tusschen de beide mannen, verhaalde de gastheer, hoe het te Saintes met de goede zaak stond. Bemoedigend klonk dat niet. De vijandschap der geestelijkheid werd steeds grooter even als elders in Frankrijk.

Tal van personen waren reeds om hun vrijmoedige belijdenis der waarheid gevangen genomen en ter dood gebracht. Ook in Guienne stond het ergste te vreezen.

„Maar," zoo eindigde meester Bernard, „al bloedt ook het hart bij al het lijden en de verdrukking der broederen, toch hebben wij goeden moed, want uit het bloed der martelaren en rechtvaardigen, zal een rijke oogst opwassen."

„Gewis," antwoordde Hamelin, „wanneer de Heere God zijn licht ontsteekt als een vlammend vuur, dan ontsteekt de Satan in woede. Hij schopt dan vaak het vuur uiteen, maar bederft daardoor juist zijn eigen zaak. Want de vurige sprankels vliegen nu overal rond en zetten alles in vlam. Dat zullen zijn dienaren, die zich priesters noemen, tot hun spijt ondervinden."

Op dit oogenblik keerde Lisette terug en zei: „Er is zoo even een bode geweest, Bernard; hij kwam van sire (heer) Antoine de Pons. De edele heer laat u vragen, morgen op het kasteel te komen; hij heeft u een werk op te dragen."

Mr. Bernards blik verhelderde bij de goede boodschap en Hamelin sprak:

„Ik wensch met u die opdracht geluk, lieve vriend. Sire Antoine, is een edelman in den rechten zin des woords en niet ten onrechte, heet zijn vrouw wijd en zijd: De goede vrouwe van Pons."

„Ja," sprak de kunstenaar, „'t komt als van God gezonden. Gij moet weten, 't heeft mij al lang aan werk ontbroken, dat wat opbrengt. En dat is kwaad, wanneer men voor vrouw en kind naar behooren wil zorgen."

In vertrouwelijk gesprek brachten de beide broederen in hetzelfde allerheiligst geloof de stille avonduren door. Eindelijk stonden zij op en gingen de deur uit. Het was geheel donker, te meer daar straatverlichting toen onbekend was. Voor een huis in een achterstraat hielden zij stil. Meester Bernard klopte en op zijn roepen ging de deur open.

Daar binnen zat een kleine schare mannen en vrouwen, broeders en zusters in den Heere Jezus. Hugenoten, zoo als de pausgezinden hen noemden, Gereformeerden, die in Saintes een kleine groep vormden, van velen gehaat. Toch deden zij niet anders dan naar het Woord Gods leven. Doch zij ervoeren, dat de wereld hen haatte, de wereld, al tooide die zich ook met den naam van „Heilige kerk."

CORRESPONDENTIE.

Op de beide vragen uit E. en A. hopen we weldra het antwoord te geven; die uit H. behoeft nadere aanwijzing.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Halfweg, J. Douma, te Spijkenisse.— Barneveld, J. Gispen, te Overschie. — De Lier, W. W. Meijnen, te Winsum. — Oldemarkt en Paasloo, H. Ph. Ingwersen, cand. te Watergraafsmeer. — Oldeboorn en Laar (Bentheim), A. v. d. Vegt, cand. te Dalfsen.

AANGENOMEN: Gees (Drente), G. H. Dijkstra, cand. te Kampen.

BEDANKT: Onstwedde R. P. Haan, te Giessendam.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Makkum en Cornwerd, J. de Visser, te Leerdam. — Wijngaarden c. a., O. J. Quévé, cand. te Westmaas. — Krommenie, L. Knappert, te Nieuwveen. — Schellinkhout, M. Rosbergen, cand. — Altforst en Appeltern, J. Riemens Lz., te Hurwenen. — Poederoijen en Loevestein, G. T. Smit te Longerhouw. — Vlissingen, J. Ossewaarde, te Meppel.

AANGENOMEN: Sluis, A. J. Roozemeijer, te Valburg. — St.-Maarten c. a., J. F. Tinholt, cand.

BEDANKT: Haanstede, J. R. van Kooij, te Ijzendoorn. — Poederoijen en Loevestein G. T. Smith, te Longerhouw en Schettens. — Gorkum, J. G. Deur, te Gouda. — Groede, H. J. F. Keers, te Durgerdam.

Advertentiën.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

GROOTE ORGEL-
Opruiming, tegen verlaagden prijs,
wegens verbouwing.
BREEBAART's
ORGELHANDEL.
Tijdelijk adres: Damrak 24, Amsterdam.
Vraag Catalogus.

Dr. L. B. LINDEBOOM,
Amerikaansch Tandarts,
heeft van af heden de practijk hervat.
Heerengracht 490.
SPREEKUUR: van 1 tot 3 uur.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
(voorheen JOHANNES KRAMER & Co.),
Dam 15–17 en Vijgendam 12.
Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.
Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

GEREFORMEERD GYMNASIUM
TE AMSTERDAM.
Het **tweede Toelatings-Examen** zal gehouden worden *Dinsdag 3 September des morgens 9 uur.* Aangifte vóór Zaterdag 31 Augustus.
De lessen beginnen Donderdag 5 September des morgens 9 uur.
PROGRAMMA's zijn te verkrijgen bij **Höveker's Boekhandel, Kalverstraat 154.**
Dr. J. WOLTJER.

Gereformeerd Gymnasium te Kampen.
Het **2de Toelatings-Examen** voor alle 6 klassen van het GYMNASIUM zal D. V. gehouden worden op **Dinsdag 3 September.** Men melde zich hiertoe aan bij den ondergeteekende **vóór den 1sten September.**
De Rector,
Dr. F. F. C. FISCHER.
KAMPEN, Aug. 1901.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 547 en 549.
Maatschappelijk Kapitaal: **Een Millioen Gulden.**
Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.
De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

Hebt gij reeds ingeteekend op **PENNING's** boeiend verhaal:
DE HELD VAN SPIONKOP?
Een ieder, die „De Leeuw van Modderspruit" gelezen heeft, verzuime niet op dit schoone vervolg, 't welk nog deze maand zal verschijnen, in te teekenen bij zijn boekhandelaar.
Den Haag. H. C. VOORHOEVE Jzn.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
Gevestigd te GRONINGEN.
Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.
Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jobs. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.
Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven, koers 99 pCt., in stukken van *f* 1000.—, *f* 500.—, *f* 100.— en *f* 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissionnairs en Makelaars in effecten; te *Amsterdam* bij de Heeren L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en bij de *Agenten:* E. J. RADIUS en H. J. DANE, Tesselschadestraat 3.
De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

VERSCHENEN:
GELOUTERD,
DOOR
GUIDO FILIUS.
Een verhaal uit Nederland.
Geïllustreerd door WILLEM STEELINK.
(Uitgave der Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur).
De bekwame schrijver, die zich achter dit pseudoniem verbergt, teekent ons daarin het Nederlandsche godsdienstige leven in Nederland van 1860—1890 in een zeer boeiend verhaal dat zeker niet nalaten zal de aandacht te trekken.
Prijs ingenaaid *f* 1.75. Gebonden *f* 2.25.
Amsterdam. / Pretoria.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP **BOEKHANDEL** VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

HOMOEOPATISCHE APOTHEEK
van
ALBERT SOMMER,
Duitsch gediplomeerd Apotheker,
Amsterdam, Singel hoek Heiligenweg.
Beproefd middel tegen „HUGGENPLAAG" in de kamer.
„Berolinum" afdoend middel tegen likdoorns en eelt. „Salicylvet" tegen doorloopen. „Strooipoeder" tegen zweetende voeten. „Fucus-Tinctuur" bewerkt afname van vet, *zonder nadeelige gevolgen.*
Voorbehoed- en geneesmiddel bij **Mond- en klauwzeer, miltvuur.** Hulsapotheken met 25 middelen *en* Handleiding in doos à *f* 5.50.
Arnica-haarolie, Homoeopathisch Tandpoeder, Mondwater, etc.
Prijscourant en brochures gratis!

VERSCHENEN:
DE POST-ACTA
OF
Nahandelingen van de Nationale Synode van Dordrecht
in 1618 en 1619 gehouden.
Naar den authentieken tekst in het Latijn en Nederlandsch uitgegeven en met toelichtingen voorzien enz.
Eene historische studie
DOOR
Dr. H. H. KUYPER.
PRIJS. . . . f 6.—.
Amsterdam. / Pretoria.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP **BOEKHANDEL** VOORHEEN **HÖVEKER & WORMSER.**

VERSCHENEN:
De authentieke Tekst
der
Liturgische geschriften,
GEHANDHAAFD TEGEN
Prof. Dr. M. A. GOOSZEN
DOOR
Dr H. H. KUYPER,
Hoogleeraar aan de Vrije Universiteit.
Prijs f 0.60.
Amsterdam. / Pretoria.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP **BOEKHANDEL** VOORHEEN **HÖVEKER & WORMSER.**

Dr. M. L. VAN DER STEMPEL,
ARTS,
Homoeopathisch Geneesheer,
Heerengracht 555, b/h Thorbeckeplein,
AMSTERDAM.
Spreekuren alle werkdagen van 11/2—3 uur.
Vrijdags 1—2 uur.
Voor minvermogenden en ziekenfondspatiënten alle werkdagen, 's morgens van 8—9½ uur.

PAULUS en FILIPPI.
TWINTIG LEERREDENEN
uit de wordingsgeschiedenis van, en uit den Zendbrief aan de gemeente van Filippi,
VAN
P. A. E. SILLEVIS SMITT,
Bedienaar des Woords bij de Gereformeerde Kerk te Rotterdam.
Prijs f 2.70; gebonden f 3.50.
Deze bundel, 27 vel groot, is ook verkrijgbaar in wekelijksche afleveringen van 1 vel dikte, à 10 Cent per aflevering.
Amsterdam. / Pretoria.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP **BOEKHANDEL** VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer J. Wedeven te Aduard *f* 18.50; door den heer A. Kuyper Boone uit Bunschoten *f* 2.50.
Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)
Van de Gref. kerk te Vlaardingen B *f* 30; van idem te Wezep *f* 6.20; van idem te Oldebroek *f* 9.29½; van idem te Hanlerwijk *f* 18; van idem te Langerak *f* 4.30; van idem te Gerkesklooster *f* 12.62; van idem te Wommels (1/9 coll.) *f* 9.75.
S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Dagen van Goede Boodschap,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Deel I. In den Kerstnacht.
„ II. Oud- en Nieuwjaar.
„ III. De Paaschmorgen.
„ IV. Op den Pinksterdag.
4 deelen ingenaaid *f* 3.60; in 4 franie stempelbanden *f* 5.60; elk deel afzonderlijk ingenaaid *f* 1.20; gebonden *f* 1.75.
Amsterdam. / Pretoria.
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP **BOEKHANDEL** VOORHEEN **HÖVEKER & WORMSER.**

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KROMHOUT & BAKELS,
Amsterdam.